

Zabytkowe drzewa w parku w Babsku

W parku podworskim w Babsku w powiecie rawskim rośnie kilka pięknych pomnikowych drzew, godnych uwagi i ochrony. Jedyną w piśmiennictwie wzmiankę o tych drzewach znajdujemy w *Uzupełnieniu inwentarza zabytkowych dębów w Polsce* A. Środonia („Ochrona Przyrody” R. 15, 1935, s. 130—142): w Babsku „stary dąb na terenie majątku”.

Babsk znajduje się w odległości 10 km na północny wschód od Rawy Mazowieckiej przy szosie wiodącej z Warszawy do Tomaszowa Mazowieckiego. Zaniebany park, będący obecnie własnością PGR, leży w dolinie niewielkiego, bezimiennego strumienia, do którego na terenie parku uchodzi mała struga. Wody obydwu tych cieków zasilają stawy, z których największy utrzymany jest w dobrym stanie. Mniejsze stawy są płytkie i zarosnięte.

Ryc. 1. Dąb w Babsku o obwodzie 6,15 m na wysokości 1,30 m nad ziemią i koronie o rozpiętości około 30 m

Fot. R. Olaczek

Na drzewostan parku składają się pospolite gatunki drzew: dęby, kasztanowce, lipy, klony, olsze, czerechmy i grochodrzewy. Największe i najpiękniejsze drzewa rosną na dnie doliny, na żyznej, próchnicznej i wilgotnej glebie. W parku nad strugą znajdu-

jemy sześć dębów szypułkowych i jeden okaz jesionu wyniosłego, na pastwisku poza parkiem jeden dąb szypułkowy. Najgrubszy z dębów ma w obwodzie 7,25 m na wysokości 1,30 m nad ziemią, oraz wysokość 25 m; średnica korony wynosi 27 m (wszystkie pomiary wykonano w czerwcu 1960 r.). Jest to więc jedno z największych drzew tego gatunku w województwie łódzkim. Drzewo ma wygląd zdrowy, chociaż usychające szczyty niektórych gałęzi i dziuple, w których gnieźdzą się ptaki, wskazują na to, że pień jest wewnątrz przynajmniej częściowo spróchniały. Ponadto od strony północnej na pniu widać niezarośniętą listwę mrozową. Pracownicy PGR szczytą się posiadaniem tego olbrzymiego dębu i oceniają jego wiek na około 900 lat. Ocena ta jest mocno przesadzona, niemniej można przypuszczać, że drzewo to pamięta czasy Jagiellonów.

W pobliżu rośnie inny dąb o obwodzie pnia 5,55 m i potężnych konarach. Na zdrowym pniu ma nisko osadzoną, gęstą i regularną koronę. Dalsze dwa dęby mają w obwodach 5,10 i 4,95 m. Ich korony są niekształtne z powodu bliskiego sąsiedztwa innych drzew, a niektóre konary mają obłamane. Dwa zdrowe dęby o obwodach 5,30 i 5,45 m rosną wśród gąszczy bżów czarnego i koralowego oraz czeremchy, przy płocie biegnącym wzdłuż północnej granicy parku.

Zabytkowy jesion rosnący w Babsku jest największym okazem tego gatunku na terenie województwa łódzkiego, a i w całym kraju niewiele znajdzie sobie równych. Pień, o obwodzie 4,50 m i wysokości około 24, rozgałęzia się na wysokości 4 m w szeroką kopulastą koronę o średnicy 25 m.

Jeszcze jedno drzewo rosnące w parku zadziwia swymi rozmiarami. Jest to trójglicznia *Gleditschia triacanthos*, rosnąca nad największym stawem koło budynków biurowych PGR. Obwód jej pnia przekracza 4 m, a wysokość dochodzi do 27 m.

Poza parkiem rośnie na pastwisku siódmy zabytkowy dąb, najpiękniejszy i najzdrowszy z wszystkich tu opisanych. Obwód jego pnia (na wysokości 1,30 m) wynosi 6,15 m, wysokość 20 m, a rozpiętość ogromnej kopulastej korony sięga 30 m.

Drzewa pomnikowe w Babsku należą do najpiękniejszych w województwie łódzkim i zasługują jak najbardziej na pieczołowitą opiekę. Dodają one uroku krajobrazowi okolic Babska i mogą być dużą atrakcją turystyczną. Ze strony pracowników PGR zdaje się nie grozić im żadne niebezpieczeństwo. Niektóre jednak okazy wymagają pielęgnacji, jak np. przycięcia obłamanych i suchych konarów, zaplombowania niektórych dziupli i wnętrza pni. Można mieć nadzieję, że kierownictwo PGR-Babsk, które zatrudnia ogrodnika, podejmie społeczny trud pielęgnacji tych pięknych i sędziwych drzew.

Romuald Olaczek